

Berite to poletje z nami: projekta Poletavci – poletni bralci in NajPoletavci

»Pol ure branja na dan prežene dolčas stran« je slogan, s katerim spodbujamo poletavce, otroke od sedmega do dvanajstega leta, k 30-dnevnu polurnemu branju med poletnimi počitnicami. Prebrano beležijo v bralni seznam, kar s podpisom potrdijo njihovi starši ali katera druga odrasla oseba. Bralni seznam lahko dobijo v sodelujočih knjižnicah ali na spletni strani www.poletavci.si.

Sodelujoči si gradivo za branje izbirajo samostojno, ideje za branje lahko poiščejo tudi v vsakoletnem Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki predstavlja kakovost produkcije slovenskih knjig za otroke in mladino. Izdaja ga Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

Projekta se vsako leto začneta 10. junija in trajata do 10. septembra.

Pred dvanajstimi leti smo projekt Poletavci začeli samostojno, v letošnjo 13. sezono Poletavcev in 9. sezono NajPoletavcev pa vstopa skupaj 19 knjižnic – Mestna knjižnica Ljubljana kot koordinatorka projektov, Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica A. T. Linhartaradovljica, Knjižnica Brežice, Knjižnica Črnomelj, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Trzin, Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerklja, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Knjižnica Medvode, Knjižnica Miklova hiša Ribnica, Knjižnica Šentjur, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Ljudska knjižnica Metlika in Občinska knjižnica Jesenice. Letos sta se nam pridružili še Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica in Slovenska študijska knjižnica Celovec.

Pomembno vlogo pri izvedbi projektov imajo tudi učitelji dopolnilnega pouka slovenščine v tujini (Avstrija, Bosna in Hercegovina, Italija, Lihtenštajn, Nemčija in Švica), ki svoje učence povabijo k sodelovanju in predstavljajo tudi vez med njimi in nami. Prav tako so pomembni šolski knjižničarji, ki v okoljih, kjer splošne knjižnice še niso vključene v projekta, poskrbijo, da lahko učenci sodelujejo v obeh projektih. In ne nazadnje vsekakor tudi donatorji – brez njih marsikaj ne bi bilo mogoče.

Slika 1: Bralni sezname za poletavce

Najpoletavci, mladi od trinajstega do šestnajstega leta, preberejo tri knjige in prek spletne strani www.najpoletavci.si oddajo svoje mnenje o prebranem.

Glavni cilji obeh projektov so spodbujanje bralnih navad v času poletnih počitnic, izboljšanje bralnih veščin pri začetnikih v branju in pri samostojnih bralcih ter obiskovanje knjižnic med počitnicami.

Slika 2: Promocijsko gradivo za najpoletavce

Mestna knjižnica Ljubljana skrbi za redno obveščanje vseh kontaktnih oseb iz knjižnic, urejanje administrativnih zadev, podporo in svetovanje pred in tekom trajanja projektov. Trudimo se prilagajati in odzivati na pobude, predloge in ideje sodelujočih knjižnic, kljub temu da se potrebe vsake knjižnice razlikuje-

jo glede na lokalno okolje, naloge pri izvedbi obeh projektov in notranje delovanje vsake posamezne knjižnice. Skrbimo za skupno promocijo in pripravo promocijskega gradiva, priskrbimo glavne nagrade za poletavce in najpoletavce.

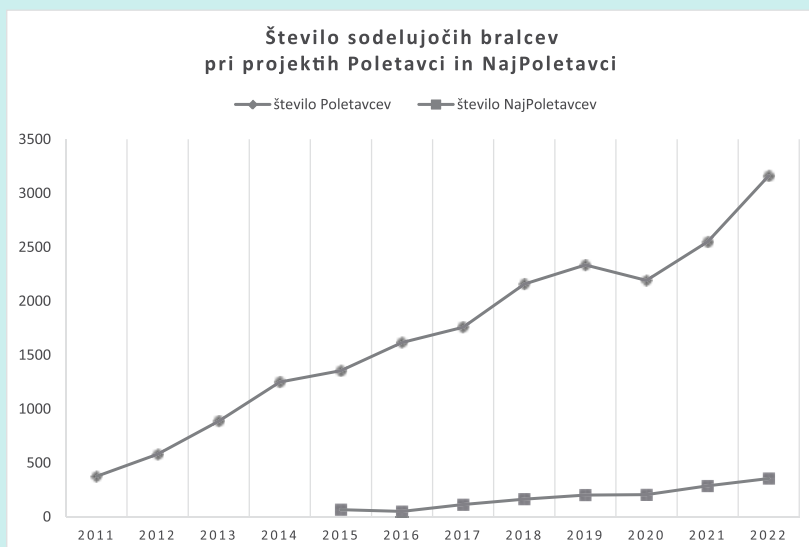
Sodelujoče knjižnice poskrbijo za promocijo v lokalnem okolju in organizirajo zaključne prireditve, če se le da na prostem, na katere povabijo vse sodelujoče mlade bralce. Prireditve so namenjene druženju poletavcev in najpoletavcev, njihovih prijateljev, staršev in drugih sorodnikov. Izkazalo se je, da so več kot odličen način zaključitve poletnega branja, saj so bile vse zelo dobro obiskane, vzdušje je bilo prekrasno, odzivi in pobude za naprej pa so zelo vzpodbudni. Na zaključnih prireditvah se podelijo priznanja in majice. Priznanje lahko bralci po predhodnem dogovoru z mentorjem uveljavijo kot eno prebrano knjigo za Bralno značko. Na koncu pripravijo sodelujoče knjižnice še zaključno poročilo projektov.

V zadnjih dvanajstih letih, odkar traja projekt Poletavci, je med poletnimi počitnicami bralo **20.223** poletavcev. V osmih letih smo med

Slika 3: Zaključna prireditev Mestne knjižnice Ljubljana 2022

Slika 4: Število sodelujočih bralcev pri projektih Poletavci in NajPoletavci po letih trajanja projektov

Preglednica 1: Število poletavcev po letih trajanja projekta

Število Poletavcev												
knjižnica	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	/	29	61	85	86	91	120	100	107	95	88	104
K. A. T. Linhartaradovljica	/	/	/	150	133	171	176	187	177	153	149	189
Knjižnica Brežice	/	/	/	/	/	/	/	41	84	55	127	108
Knjižnica Črnomelj	/	/	/	/	/	/	9	8	29	34	31	34
K. dr. Toneta Pretnarja Trzin	/	/	/	/	/	/	77	119	44	52	58	116
K. Josipa Vošnjaka Slov. Bistrica	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	162	217
K. Jožeta Udoviča Cerkljona	/	/	/	/	/	/	/	49	102	206	190	221
K. F. Balantiča Kamnik	/	/	/	/	/	/	/	61	84	72	93	126
Knjižnica Litija	/	36	38	72	71	71	57	77	74	112	54	68
Knjižnica Logatec	/	40	59	77	85	111	111	137	121	99	120	163
Knjižnica Medvode	/	39	64	84	67	85	66	72	93	82	87	101
K. Miklova hiša Ribnica	/	/	/	/	76	87	120	157	163	164	150	210
Knjižnica Šentjur	/	/	/	/	/	99	100	105	107	96	101	120
Lavričeva k. Ajdovščina	/	/	/	/	/	174	221	266	289	289	296	291
Ljudska knjižnica Metlika	/	/	/	/	/	/	28	48	53	43	32	36
Mestna knjižnica Ljubljana	375	436	666	782	838	728	673	732	736	593	787	1017
Občinska knjižnica Jesenice	/	/	/	/	/	/	/	/	72	47	25	42
skupaj	375	580	888	1250	1356	1617	1758	2159	2335	2192	2550	3163

Preglednica 2: Število najpoletavcev po letih trajanja projekta

Število NajPoletavcev								
knjižnica	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	/	/	21	20	15	19	22	25
K. A. T. Linhartaradovljica	/	/	19	16	19	14	22	22
Knjižnica Brežice	/	/	/	/	/	2	9	18
Knjižnica Črnomelj	/	/	/	/	/	/	/	/
K. dr. Toneta Pretnarja Trzin	/	/	/	/	/	/	8	16
K. Josipa Vošnjaka Slov. Bistrica	/	/	/	/	/	/	/	1
K. Jožeta Udoviča Cerkljona	/	/	/	/	/	/	31	40
K. F. Balantiča Kamnik	/	/	/	/	10	8	18	20
Knjižnica Litija	/	/	5	13	16	17	10	14
Knjižnica Logatec	/	/	5	8	12	25	29	32
Knjižnica Medvode	/	/	8	7	11	11	11	15
K. Miklova hiša Ribnica	/	/	/	/	/	/	14	12
Knjižnica Šentjur	/	/	/	/	/	/	/	/
Lavričeva k. Ajdovščina	/	/	/	20	20	18	28	32
Ljudska knjižnica Metlika	/	/	/	/	/	/	9	6
Mestna knjižnica Ljubljana	67	50	56	81	100	91	75	101
Občinska knjižnica Jesenice	/	/	/	/	/	/	1	2
skupaj	67	50	114	165	203	205	287	356

najpoletavce prištelih **1447** mladih bralcev. Skupaj smo tako zabeležili **21.670** vseh poletnih bralcev.

Na sliki 4 lahko vidimo, da se število sodelujočih bralcev vsako leto povečuje, izjema je bilo le leto 2020, ko smo zaznali padec števila poletavcev, ki pa ga lahko pripišemo razmeram v času epidemije.

V Preglednicah 1 in 2 lahko vidimo, kako so se knjižnice postopoma pridruževale našima projektoma, število sodelujočih po letih po posameznih knjižnicah ter skupno število sodelujočih.

Da projekta tako dobro živita med otroki in mladimi, se lahko zahvalimo predvsem vsakemu knjižničarju v vseh sodelujočih splošnih knjižnicah ter šolskim knjižničarjem in pedagogom za vso podporo in sodelovanje pri spodbujanju otrok k branju. Veliko nas je, ki se trudimo in širimo navdušenje nad knjigami in branjem. In vsako leto je tudi več poletavcev in najpoletavcev. Glede na to da smo lani presegli številko 21 tisoč, lahko letos pridemo do 22 tisoč?

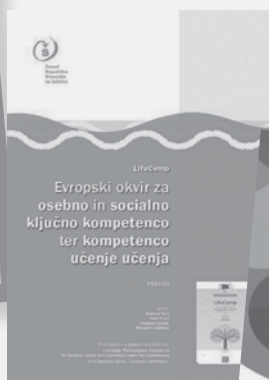
Vabimo vas, da nam pomagate spodbuditi in navdušiti otroke ter mlade, da tudi letošnje poletje preživijo v družbi dobrih knjig. ●

LAVRA TINTA, univ. dipl. bibliotekarka, zaposlena na Centru za koordinacijo storitev v Mestni knjižnici Ljubljana
Naslov: Mestna knjižnica Ljubljana, Kersnikova ulica 2, Ljubljana
E-naslov: lavra.tinta@mkj.si

REFERENČNI OKVIRI KOMPETENC

Digitalna bralnica ZRSS

Vse štiri publikacije lahko brezplačno preberate v digitalni bralnici ZRSS.

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

<https://www.zrss.si/digitalna-bralnica/referencni-okviri-kompetenc/>